

LUYỆN TẬP VỀ LIÊN KẾT TRONG VĂN BẢN

KẾT QUẢ CẦN ĐẠT

- *Củng cố hiểu biết về các bình diện liên kết trong văn bản.*
- *Có kỹ năng nhận diện, phân tích các bình diện liên kết trong văn bản để vận dụng vào việc đọc - hiểu văn bản và làm văn.*

1. Hãy kể tên các phép liên kết hình thức đã học ở Trung học cơ sở. Lấy ví dụ về từng phép liên kết.

2. Cho đoạn văn sau :

Cầm bút một mình trong đêm. Đêm tối buông không nhìn rõ mặt đường. Trên con đường ấy, chiếc xe lăn bánh rất êm. Khung xe phía cô gái ngồi lồng đầy bóng trăng. Trăng bồng bênh nổi lên qua dãy Pú Hồng. Dãy núi này có tính chất quyết định đến gió mùa đông bắc nước ta. Nước ta bây giờ là của ta rồi, cuộc đời đã bắt đầu hừng sáng.

(Dẫn theo Trần Ngọc Thêm)

Chỉ ra sự thiếu liên kết nội dung trong đoạn văn trên.

3. Trong một Báo cáo về tình hình học tập của lớp có đoạn viết :

Kết quả học tập trong học kì vừa qua của lớp 10 A4 rất tốt : 100 % đạt điểm trung bình từ 7,5 trở lên, có 16 bạn đạt điểm tối đa trong tất cả các môn thi học kì. Song, trong lớp vẫn còn hiện tượng đi học muộn, còn có bạn nói chuyện riêng trong giờ học. Lớp 10 A4 đề nghị nhà trường khen thưởng tập thể lớp.

Sau khi thảo luận, đoạn văn trên được viết lại như sau :

Lớp 10 A4 tuy còn hiện tượng đi học muộn, còn có bạn nói chuyện riêng trong giờ học, nhưng kết quả học tập trong học kì vừa qua của lớp rất tốt : 100 % đạt điểm trung bình từ 7,5 trở lên, có 16 bạn đạt điểm tối đa trong tất cả các môn thi học kì. Lớp 10 A4 đề nghị nhà trường khen thưởng tập thể lớp.

Hãy nhận xét về tính lô gích của lập luận trong hai cách sắp xếp trên.

4. Đọc các đoạn văn sau và cho biết các câu trong đoạn được liên kết với nhau nhờ những phương tiện liên kết nào, chúng thuộc những phép liên kết nào. Chỉ ra tác dụng của từng phương tiện liên kết đã được dùng.

a) *Hôm sau, vua ra cửa động chờ đợi, chợt thấy một con rùa vàng từ phương đông lại, nổi trên mặt nước, nói sõi tiếng người, tự xưng là sứ Thanh Giang, thông tỏ việc trời đất, âm dương, quý phái. Vua mừng rỡ nói : "Điều đó chính cự già đã báo cho ta biết trước". Bên dùng xe bằng vàng rước vào thành.*

(Truyện An Dương Vương và Mị Châu – Trọng Thuỷ)

b) *Văn học dân gian nần trong tổng thể văn hoá dân gian ra đời từ xa xưa và tiếp tục phát triển cho đến ngày nay [...]. Ở Việt Nam, văn học dân gian có vị trí và vai trò rất quan trọng. Trong hàng nghìn năm Bắc thuộc và ở các thời kì dân tộc chưa có chữ viết hoặc chữ viết chưa phổ cập, văn học dân gian đã đóng góp to lớn trong việc gìn giữ, mài giũa và phát triển ngôn ngữ dân tộc, nuôi dưỡng tâm hồn nhân dân.*

(Tổng quan nền văn học Việt Nam
qua các thời kì lịch sử)

c) *Một nhà kia có hai anh em, cha mẹ mất sớm. Họ chăm lo làm lụng nên trong nhà cũng đủ ăn. Rồi hai anh em lấy vợ. Nhưng từ khi có vợ, người anh sinh ra lười biếng, bao nhiêu công việc khó nhọc đều trút cho vợ chồng em.*

Hai vợ chồng người em thức khuya, dậy sớm, cố gắng làm lụng. Thấy thế người anh sợ em tranh công, liền bàn với vợ cho em ở riêng.

*Người anh chỉ chia cho em một gian nhà lụp xụp ở trước cửa có cây khế ngọt.
Còn người anh có bao nhiêu ruộng đều cho làm rẽ, ngồi hưởng sung sướng với vợ.
Thấy em không ca thán, lại cho là đàn đòn, không đi lại với em nữa.*

(Cây khế)

5. Chép ba đoạn văn sau vào vở và diễn các phương tiện liên kết vào chỗ trống, cho biết các phương tiện liên kết đó thuộc phép liên kết nào.

a) Trong suốt thời kì đấu tranh chống ách thống trị của đế quốc phong kiến xâm lược, nhân dân ta đã nhiều phen lật đổ chính quyền của bọn đô hộ... chỉ với chiến thắng Bạch Đằng của Ngô Quyền năm 938 thì mới chấm dứt được ách thống trị của phong kiến phương Bắc và mở đầu thời kì quốc gia độc lập.

(Theo Văn học Việt Nam thế kỉ X- nửa đầu thế kỉ XVIII)

b) Văn học dân gian là một kho tàng chẳng những quý báu về chất mà còn phong phú về lượng. Sự phát triển mạnh mẽ... ở nước ta có cơ sở từ những điều kiện lịch sử nhất định.

(Sách đã dẫn)

c) Văn học chữ Hán có một số lượng tác phẩm rất lớn. ... là những tác phẩm văn học chính luận và văn học hình tượng thuộc đủ loại, viết theo thể tản văn, biến văn và vận văn.

(Sách đã dẫn)

6. Lấy Bài viết số 5 của anh (chị) và phân tích các bình diện, các phương tiện liên kết giữa các câu trong đó.